

Пише Мира ШВЕДИЋ

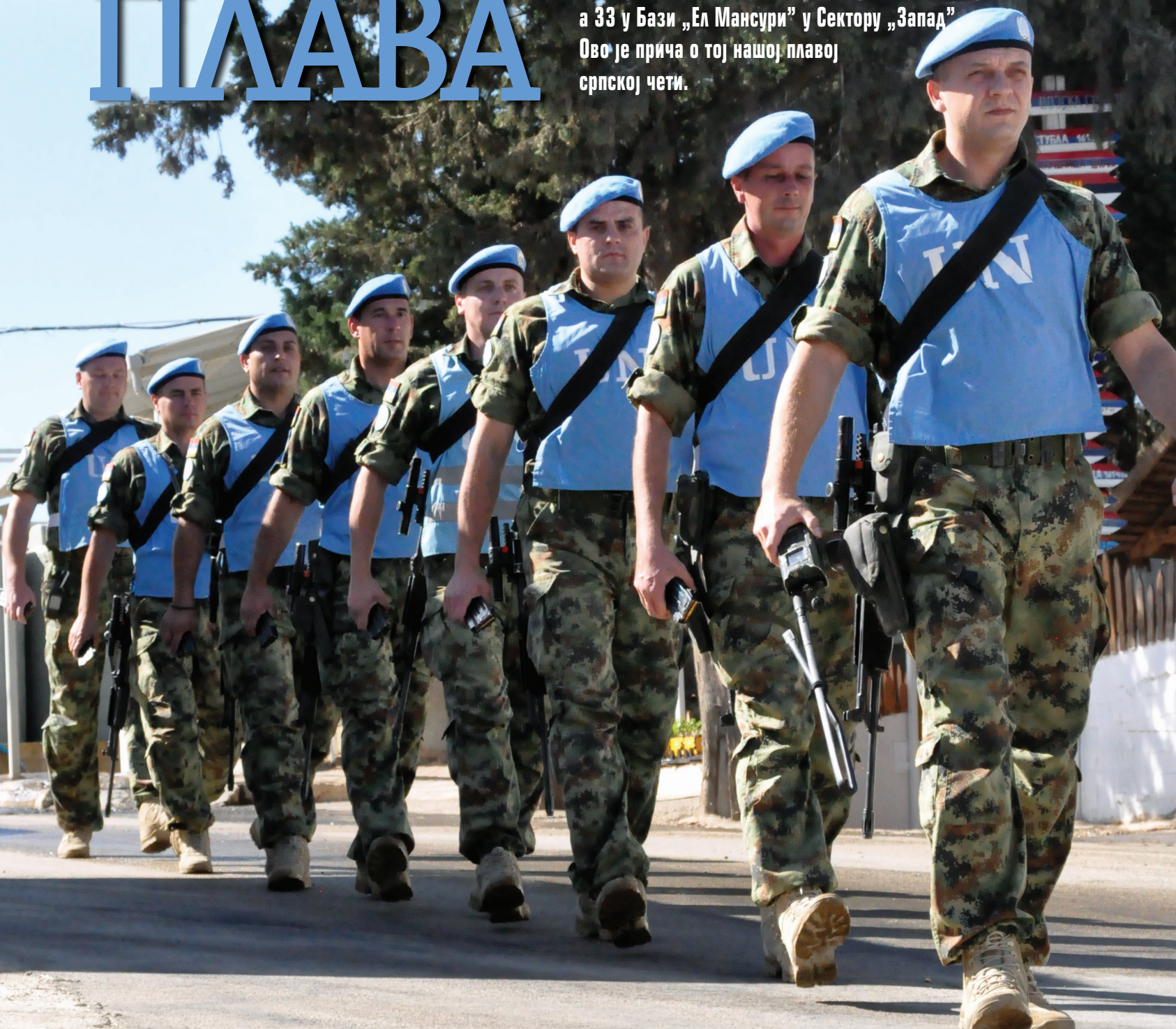
ОДБРАНА

Специјални
прилог
157

У МИСИЈИ UNIFIL

СРПСКА ЧЕТА ПЛАВА

Мир у Либан, земљи кедрова, одржавају мировњаци у складу са Резолуцијом 1701 Савета безбедности УН. Међу *плавим шлемовима* је и 177 припадника Војске Србије. Ово је осма ротација у којој Србија у Либан шаље јединицу ранга вод – чета, а дванаеста откако су српски војници присутни на тлу Либана. Они су распоређени у Команди мисије UNIFIL у Накури и у три базе: 142 српска мировњака су у две базе Сектора „Исток” – „Мигел де Сервантес” и „Дрина”, а 33 у Бази „Ел Мансури” у Сектору „Запад”. Ово је прича о тој нашој плавој српској чети.

У ЗЕМЉИ КЕДРОВА

У Либану, белој земљи (на арамејском лабан значи бело због планине Либан, увек прекривене снегом), одавно се не могу видети кедрови, по којима је била позната, нити у њој живе Феничани, некад надалеко знани трговци, мада постоје градови Тир и Сидон. Нема више ни „љубичастог народа“, како су их називали Грци по љубичастој боји која се користила за бојење текстила, а касније и Римљани (Пунима). Тешко се може видети и дрво кеदार, по коме је била позната и који се и данас налази на државним обележјима. Прохујали су миленијуми и разни освајачи су ту малу земљу поробљавали, остављајући разноликост у погледу етничке припадности и религије.

Званичан назив те државе јесте Либанска Република. Граничи се са Сиријом на северу и истоку (граница дуга 375 km) и Израелом на југу (79 km), а према западу је оивичена Средоземним морем и има обалу дугу 225 километара. Границу са Израелом су УН дефинисале као важећу, осим мале територије која се налази на северној страни Голанске висоравни.

Либан има површину од око 10.452 квадратна километра и на малом простору (величине Војводине) живи око пет милиона становника. Већином су то муслимани – шиити, сунити, Друзи и Алавити – а има и доста хришћана (православци, римокатолици, маронити, Асирјанци, Копти). Такође, процењује се да у Либану живи око два милиона избеглица, махом Палестинаца и Сиријаца. Осим тога, око 15 милиона људи либанског порекла живи широм света, углавном хришћана и Друза.

Престоница Либана је Бејрут, уједно највећи град и највећа лука те земље, у коме, према процени, живи око

два милиона становника (са приградским насељима). Био је некад познат као „Париз Блиског истока“, све до почетка грађанског рата, када је у свету постао синоним за разорен и подељен град – на муслимански и хришћански део. Данас је поново уједињен, изграђен и представља баланс између хришћанства и ислама.

Поред Бејрута, већи и познати градови су северно од њега Библос и Триполи, а јужно Сидон и Тир.

Либан је увек био тачка судара цивилизација, тако да не чуди што је непрекидно рушен и обнављан. Таква ситуација траје до данас, уз повремена смиривања. Корен сукоба обележен је хришћанско-муслиманским разликама и борбом за доминацију у политичком животу земље, уз мешање Сирије. Ситуацију је додатно закомпликовало присуство палестинских избеглица после израелско-арапског рата 1948, Палестинске ослободилачке организације и на стотине хиљада нових палестинских избеглица.

Заоштравање кризе кулминирало је грађанским ратом 1975, који је окончан тек 1990. године. У том дугом перио-

ду највише је страдао јужни Либан, где је и било највише палестинских избеглица, а ту је и почетно жариште сукоба. Сукобљене стране били су хришћани, који су до рата имали доминацију у друштвеном животу Либана, затим палестинске избеглице, сунитски муслимани и Друзи. У јуну 1976. у либански рат умешали су се Сирија, са 40.000 војника (која је остала ту све до коначног повлачења 2005), а 1978. и Израел, изазван сталним нападима палестинских герилаца на југ Либана.

Либански грађански рат окончан је крхким миром, склопљеним у саудијском граду Таифу, када је донет нов Устав, којим су била предвиђена већа политичка права већинском муслиманском становништву. Током 15 ратних година процењује се да је погинуло 100.000 људи, а исто толико било је рањено.

Потом је деведесетих година прошлог века уследио период мира, који су обележиле привредна и политичка стабилизација, уплив страних инвестиција и развој туризма. И то је потрајало све до 2006, када је избио нови либански рат. Припадници Хезболаха (политичко-војне формације која и данас има снажан утицај) упали су на север Израела, убили осам израелских војника и отели двојицу. Израел је одговорио у року од пар сати нападом на Либан и жестоким бомбардовањем путева, мостова, енергетских постројења, ТВ станица, упоришта Хезболаха... Бомбардовања су се наставила са обе стране.

Малобројни припадници мисије UNIFIL, који су били тада у тој земљи према резолуцијама 425 и 426 Савета безбедности УН, нису могли да спрече сукоб, него су пружајући помоћ, посебно хуманитарну, током борби у јулу и августу и страдали – погинуло је пет мировњака, а повређено 16. И тада је реаговао Савет безбедности УН, усвајањем Резолуције 1701 и званичним проширењем снага и овлашћења UNIFIL-а. Број припадника мисије повећао се на 15.000, а већ у септембру у јужни Либан стигли су плави шлемови из Француске, Италије и Шпаније.

ВОЈСКА СРБИЈЕ У МИСИЈИ UNIFIL

Припадници Војске Србије отпочели су учешће у мултинационалној операцији UNIFIL 2010. године у оквиру шпанског контингента, са пет штабних официра у Команди Сектора „Исток“ и једним штабним официром у Команди шпанског батаљона. Крајем 2012. додатно је ангажовано 36 припадника пешадијског вода и пет чланова елемента националне подршке, а у марту

2013. још два официра на штабним дужностима у Команди Мисије. У новембру 2013. у UNIFIL је упућена прва пешадијска чета из састава 31. пешадијског батаљона из Зајечара и 39. логистичког батаљона Треће бригаде КоВ из Ниша. Од 2015. у мисији UNIFIL налази се 177 српских мировњака.

У зони одговорности UNIFIL-а у јужном Либану успостављено је ново војно и безбедносно окружење, у коме *плавци шлемови* и данас раде, чувајући варљиви мир. Тај мир, иако крхки, земљи доноси економски просперитет. А то се доласком у Либан осећа на сваком кораку. ■

БАЗА МИГЕЛ ДЕ СЕРВАНТЕС

База „Мигел де Сервантес“, званично UNP 7-2, удаљена је сто километара од Бејрута и налази се унутар континента на око 700 метара надморске висине. У њеној позадини, на брдашцу, смештен је сликовити град Маржајун, који има око 10.000 становника и највећи је у том делу земље. До базе се путује више од два и по сата добро асфалтираним и обележеним, али кривудавим путем, кроз пределе брдовите, камените, са шкртом земљом црвеницом. Уз пут се готово свуда види иста слика – сређују се месташца раштркана по падинама брда, ничу велелепне куће од бетона и камена, пошумљавају се голети, њиве откидају од камена и обрађују, а становништво узгаја махом кромпир, парадајз и маслине.

Док „пух“ клизи тим пределима, а возач заставник прве класе Славиша Лепир, звани Лепи, вози екипу Медија центра „Одбрана“ и „Заставе филма“ на одредиште, наш домаћин, потпуковник Виктор Добрић, старији национални представник у мировној операцији у Либану, прича о варљивом миру, објашњава прилике на југу те блискоисточне државе. Каже да су главни безбедносни ризици могући ракетни напади са територије Либана на Израел, на које обавезно следи узвраћено артиљеријско дејство са израелске стране. Сталну опасност представљају и мине на путу. Опасност је и преливање сукоба из Сирије, као и нестабилност коју уноси присуство великог броја сиријских избеглица и проблеми који долазе због њиховог тешког социјалног положаја и потенцијалне опасности по здравље људи.

ПОТПУКОВНИК ФЕРНАНДО РОМЕРО

– Професионализам батаљона је јако висок и ако будем био у некој мисији желећу да радим заједно са Србима. Срби су добри људи и компетентни су за посао који раде и успех мисије и мог батаљона зависи од њих.

Сазнајемо да се земљом можемо кретати само са дозволом. Ону унутар база смо добили, а за њено напуштање тек би требало. Такође, постоје правила и за снимање – не може се подићи фото-апарат и камера и снимати увек. Само кад то дозволе наши мировњаци.

Уз причу пут краће траје и у базу „Мигел де Сервантес“ долазимо у јутарњим часовима. Први поглед на кон-

ГЕНЕРАЛ АЛФРЕД ПЕРЕЗ МАРТИНЕЗ

– Срби су веома дисциплиновани, увек спремни, добро обучени и припремљени за мисију, и сигуран сам да на свим позицијама можемо да радимо заједно. И рад шпанског батаљона у коме се одвијају активности и интеграција посла на завидном је нивоу. Импресиониран сам српским официрима.

тролни пункт, па детаљне провере које следе, указују на то да овде владају посебна правила.

У тој бази српски контингент има штабне официре у Команди мултинационалне бригаде, штабне официре и подофицире у саставу шпанског батаљона, елемента националне подршке, пешадијски вод и вод за подршку из пешадијске чете Четврте бригаде КоВ, којом командује мајор Миодраг Младеновић, а која је лоцирана десет километра даље у Бази „Дрина“ (9-66).

По доласку нас је сачекао мајор Милан Бурмуџија и представио програм наше посете. Тога дана била је прослава – 63. године од постојања шпанског падобранског батаљона, у чијем саставу су и наши мировњаци. Свечаности су присуствовали сви српски *џлави шлемови* који су се у то време затекли у бази, а нису били на задатку. Скуп сличан

У Тактичко-оперативном центру

се разликују од осталих јер су испред њих клупе и столови за одмор и дружење, а јасна су и државна обележја – све је у бојама наше тробојке. За добродошлицу су нам Снежана Томић и Тина Трајковић (професионални војници на дужности болничарки) спремиле

нашем – почетак прославе најављен је звуком трубе, постројавањем, интонирањем химни, поздравном речи команданта, дефилом јединице, доделом награда.

Током боравка у бази 7-2 најчешће место сусретања са нашим мировњацима биле су просторије 3. пешадијског вода, којим командује капетан Милорад Ивановић. Оне се разликују од осталих јер су испред њих клупе и столови за одмор и дружење, а јасна су и државна обележја – све је у бојама наше тробојке. За добродошлицу су нам Снежана Томић и Тина Трајковић (професионални војници на дужности болничарки) спремиле изненађење – домаће крофне.

Од почетка посете са нама је био, уз потпуковника Виктора Добрића, и командант тог мултинационалног батаљона потпуковник Фернандо Ромеро. Као домаћин у бази он нас је провео кроз Команду батаљона – групе за операције, за логистичке послове, за цивилно-војну сарадњу, за персоналне послове. Како је рекао, врата Тактичко-оперативног центра (ТОЦ) никад се не затварају, јер се ту сливају информације о планираним активностима и свим инцидентима у зони операције. То је срце и душа целог колектива. А њихов задатак је обликовање и слање информација у Команду Сектора „Исток“, до којих долазе војници на терену. Ту ради десетар Милан Стојковић, на дужности радио-оператора, заједно са још четири професионална војника из Србије. Они имају радио-везу са патролама. Поред радио-везе постоји и телефонска и интернет веза, а имају и специјалну везу са Командом UNIFIL-а.

Посетили смо и одељење за цивилно-војну сарадњу и упознали капетана Жарка Јовановића, референта за те послове у Команди шпанског батаљона.

Потпуковник Фернандо Ромеро, који је пре UNIFIL-а био у три мисије у Босни, рекао је да његов батаљон чине три различите нације – Шпанци, Срби и Салвадорци и истакао:

– Ми смо овде у јужном Либану унутар UNIFIL мисије специјално задужени за надгледање прекида непријатељства између Израела и Либана, помажемо Либанским оружаним снагама (LAF) у њиховим задацима у јужном Либану и

ЛИЧНА КАРТА

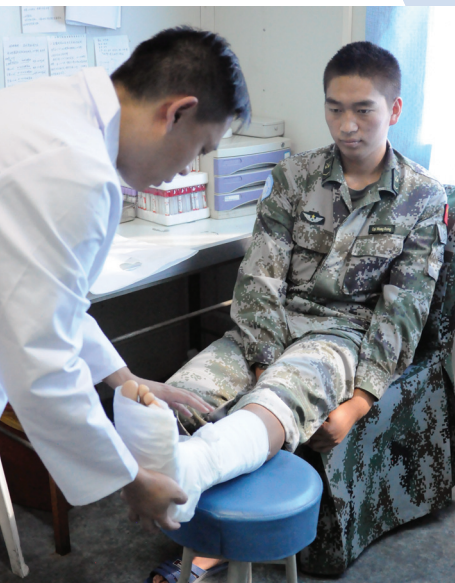
База 7-2 највећа је у Либану и једна од најбоље уређених у мировним мисијама. Контејнерског је типа и намењена за смештај три хиљаде људи, али их сада има више од хиљаду. У њој су смештени Команда Сектора „Исток“ и шпански падобрански батаљон, у оквиру ког су припадници српског и салвадорског контингента. Просторије за живот и рад су климатизоване, а у свим собама омогућен је бежични интернет за комуникацију са породицом и пријатељима.

У бази су изграђени спортски терени за фудбал, кошарку, одбојку. Популаран је падел тенис, а читаву базу опасује уређена стаза за трчање, која је ноћу осветљена. Слободно време мировњаци често проводи у теретани. Ресторан ради на бази самопослуживања и нуди одличан избор хране, а о здрављу брину лекари у шпанској болници РОЛО-1 и у кинеској РОЛО-2.

помажемо локалној власти у њиховим пословима. Батаљон је мултинационалан, а техника и сва опрема коју имамо интероперабилна. Радимо заједно и заједно доносимо одлуке. Професионализам овог батаљона је јако висок и ако опет будем био у некој мисији, желећу поново да радим са Србима.

Слично мишљење о српским мировњацима имао је и командант Сектора „Исток“ бригадни генерал Алфред Перез Мартинез, кога смо касније срели. И он је 1993. био у мисији у Босни, а после тога шест месеци на Космету током 2001–2002, тако да је и он имао контакте са Србима у Босни и на северу Косова и Метохије.

Такође, примио нас је командант логистичког батаљона (ULOG) потпуковник Мамфало Пералон Гонзалес. И ту је заступљена мултидисциплинарност – један део је шпански, а други српски. ■

Кинеска болница РОЛО-2

Потпуковник
Виктор
Добрић

ДРИНА НА ЈУГУ ЛИБАНА

У близини места Бурж Малук, десетак километра удаљена од „Мигела де Сервантеса“, налази се База „Дрина“ (UNP 9-66). У њој је смештена пешадијска чета којом командује мајор Миодраг Младеновић. За разлику од 7-2 потпуно је српска, уз два изузетка – шпанска војника везисте, десетара Хиброна Гутјереса Гомеза и војника Емилија Гутјереса Каретероа. Да је српска види се већ од улаза – по дрвеним резбаријама, тарабицама, дрвеним

летњиковцима и цвећу, које брижно негује поручник др Данијела Ђокић. Али и по кафи либанској, која се кува слично као наша, а служи у хладу летњиковца – домаћински. База има и домаћина, заставника Горана Ђукића Ђуку, и четног старешину – заставника Миљана Митића, који су задужени за логистичку подршку „Дрине“ и пешадијске чете.

На долазак, посебно цивила, увек додатно упозорава и керуша Дона, која је на бази отпратила више ротација. Наш није најавила, него нам је, на изненађење наших љавих шлемова, само радознано пришла.

Док седимо у пријатном хладу летњиковца, мајор Младеновић прича о задацима које извршавају припадници пешадијске чете којом он командује. Као тежишне издвојио је патролирање у зони операције, поседање осматрачких станица, привремених и сталних, обезбеђење база и личности, те сарадњу са цивилним становништвом у успостављању сигурнијег и бољег и безбеднијег окружења. Он каже да су војници и старешине веома професионални у свом раду, а посебно је истакао колегијалне односе и бригу према људима унутар чете.

– Овде у мисији стичемо нова искуства, нова познанства, која можемо касније да употребимо у раду у нашим јединицама, али бих посебно истакао да имамо изузетну

прилику да страним партнерима прикажемо способности, знања и могућности нашег војника и нашег старешине, припадника Војске Србије. О томе колико смо успели говоре и позитивни извештаји које добијамо.

Мајор Младеновић истакао је и изузетну сарадњу са цивилним становништвом у спровођењу разних цивилно-војних пројеката – хуманитарних асистенција и спортских активности – и рекао да тада представљају нашу културу, наше обичаје и традицију.

Живот на тој бази врло је динамичан. Док се део мировњака припрема за патролу, коју планира заменик командира чете мајор Горан Живановић, остали, који су завршили дневне активности, слободно време употпуњују спортским активностима, гледањем телевизије у ТВ сали,

где се емитују и српски канали. Од својих средстава реновирани су билијар сто и сто за стони фудбал.

Причају како им највише недостају породице, помињу носталгију која их је притиснула одмах првог дана, а крајем четвртог месеца још жешће. Мајор Младеновић каже да је та парабола расположења нормала и да је одлично описана у приручнику о психолошкој припреми војника и старешина Војске Србије за одлазак у мировне мисије, који је написан у Управи за људске ресурсе ГШ ВС (Ј-1), по којем су се и они припремали и радили у мисији. Ипак, све је лакше кад прође пети месец, кад се уђе у шести, јер се послу у Либану види крај.

Поред породице нашим мировњацима недостаје и домаћа храна. Кажу да је ова коју добијају здрава и коли-

ПЕТ ДЕВОЈАКА

Међу мушкарцима у тој пешадијској чети је и пет девојака – на бази 9-66 су, поред поручника др Данијеле Ђокић, и десетари Кристина Саку и Ивана Тасић, а на бази 7-2 су Снежана Томић и Тина Трајковић. Девојке су из земље понеле народне ношње и слободне часове употпуњују играњем у КУД „Шајкача“ или спортом.

МАЈСТОРИ

Члан сталног персонала на Базе „Дрина“ јесте и Едуардо Харуз, који већ десет година ради за Уједињене нације. Наиме, његову фирму ангажовале су УН за одржавање база у оквиру шпанског контингента. Едуардо тако, нашим љавим шлемовима поправља разне уређаје и радо се дружи са њима. Каже да су му Срби драги јер смо истог менталитета и гостопримљиви, као и они.

чински довољна, али другачија – тешко се навикавају на морску храну. Зато у часовима одмора понекад себе изненаде крофнама, палачинкама... Тек толико да на бази у Либану замирише нешто домаће. ■

Мајор Миодраг Младеновић

Заставник Горан Ђукић

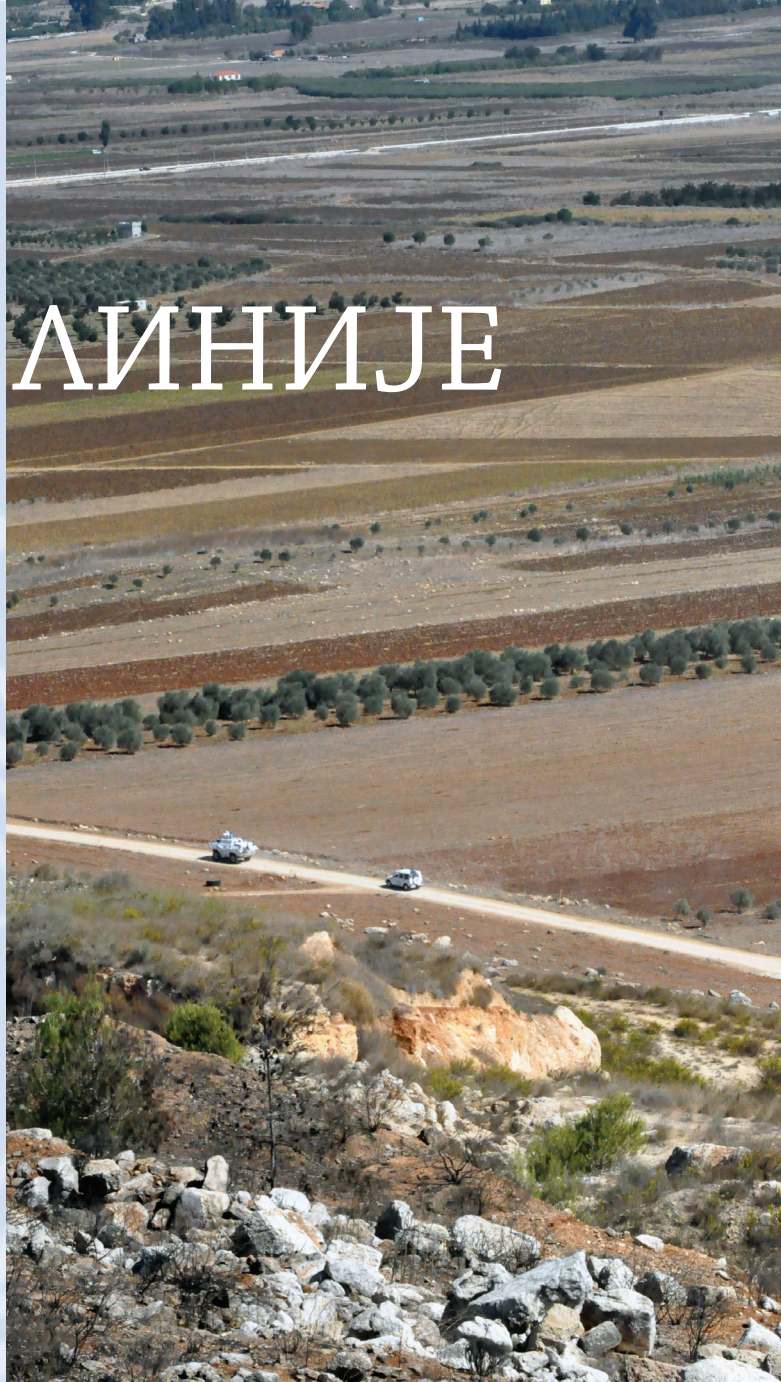

ПАТРОЛЕ ДУЖ ПЛАВЕ ЛИНИЈЕ

Основне активности које изводе припадници пешадијске чете Четврте бригаде КоВ у Сектору „Исток“ су патролирање у зони операције и извиђање. У једну такву патролу кренули смо и ми. Вођа нам је био старији водник прве класе Бојан Миловановић, командир 3. стрељачког одељења.

Зона операције простире се на либанској територији уз Плаву линију према Израелу. Њена ширина је 60 km, а дубина варира од ужег појаса на истоку, до 40 km на западном делу и обухвата места Дермимес, Бурж Малук, Клеја, Ебел Саки, Кијам, Маржајун и друга села дуж реке Вазани. Израелци су на великом делу раздвајања поставили заштитну ограду и то на посебан начин – уз обележену Плаву линију постављено је минско поље, па техничка ограда уз коју је пут допола уређен, а онда опет ограда. Такву ограду видели смо на многим местима идући дуж линије раздвајања. Где је терен мање приступачан, није постављена и ту су увек могући недозвољени преласци Плаве линије.

Крећући се у патроли пролазимо кроз место Кафер Кела, где су српски мировњаци веома добро прихваћени и пожељни. Путем “SC1” пролазимо поред Плаве линије и техничке ограде. Плава бурад постављена у долини Метуле јасно обележавају ту линију. Управо је долина Метула, рејон нарочите пажње и тежишног ангажовања патрола пешадијске чете. Чести су инциденти са ловцима који лове у близини Плаве линије па је потребно ангажовање наших мировњака како би се спречила ескалација. Пролазимо по-

ред избегличке деце, која показују руком да желе нешто за пиће, слаткиш, сок, али се возила не смеју заустављати.

Патрола наставља поред реке Вазани. Средином њеног тока се протеже Плава линија. Са друге стране је Израел. Пењемо се према осматрачком месту бр. 8, где је и осматрачка позиција Либанских оружаних снага. Током лета наши мировњаци су заједно са припадницима LAF-а надгледали Плаву линију и интервенисали по потреби.

Док пролазимо поред сликовите реке у чуду посматрамо туристички комплекс с базеном уз саму Плаву линију. У овом делу зоне операције ангажовани су патроле водова пешадијске

чете, али тежишно вода којим командује капетан Милорад Ивановић. Наиме, његов вод управо је у том рејону лети реализовао 65 одсто својих задатака и патроле су трајале од 6 часова ујутро до 18 увече. Када би се завршиле те целодневне патроле, кренуле би вечерње и ноћне у истом рејону, а температура тада није падала испод 40 степени. Проблем је што се тих летњих месеци, управо у то летовалиште поред реке сјатило и до 3.000 иностраних Либаца, који су из знатижеље покушавали да пређу на другу, израелску обалу. Такве недозвољене прелазе понекад чине и чобани са стадима оваца и тако провоцирају израелску страну која будно мотри на сваки педаљ линије раздвајања. Данас је ситуација у том делу мирна, али се напетост осећа у ваздуху. Током септембра завршили су са целодневним патролама.

Настављамо патролу и поглед обухвата село Гаџар које би требало да припада пола Израелу, а пола Либану, али су Израелци и у северном делу села.

О ризицима и претњама по припаднике пешадијске чете Четврте бригаде КоВ у зони операције чете говори мајор Младеновић и каже да су присутни, али не и непобедиви и без одговарајуће реакције.

– Могући су непријатељско деловања наоружаних особа у близини Плаве линије и одговор нападнуте стране, специфичан начин управљања моторним возилима на југу Либана, који је често небезбедан по остале учеснике у саобраћају, потом присуство наоружаних ловаца и знатижељних лица у близини Плаве линије до сиријских избеглица и туриста у комплексу реке Вазани. За овакве инциденте припадници чете којом командујем су обучени у фази припреме за извршење мисије тако да сада примењујемо стечена знања и вештине и проверавамо их у пракси. Пратимо ситуацију у зони операције и прилагођавамо се. Успешно одговарамо на све изазове, ризике и претње у зони операције. ■

МОМЦИ ЗА ПРИМЕР

Мајор Младеновић каже да је задовољан радом и професионализмом командира водова: капетана Небојше Мицића, Дејана Крунића, Милорада Ивановића и Станише Бркића. Посебно је истакао командире одељења: заставнике Срђана Стошића и Дејана Маринковића, старије воднике прве класе Стојана Стојановића, Зорана Алексића, Милана Нићина, Предрага Станојковића, Марјана Петровића, Негована Станковића, Милана Рајковића, Бојана Миловановића и Горана Јовића и старијег водника Ивицу Илића. Они свакодневно извршавају све оперативне задатке, а највише времена проводе патролирајући у зони операције чете, батаљона и Сектора „Исток“.

Издвојио је возаче који својим пажљивим и савесним управљањем моторним возилима доприносе безбедном и професионалном извршавању задатака. А похвале заслужују нишанције на ВПБ-у, који су у свим временским условима, дању и ноћу, на турели митраљеза, као и остали војници у одељењима.

БАЗА ЕЛ МАНСУРИ

Од база Сектора „Исток“ до Накуре, у којој се налази Команда UNIFIL-а и база 1-26 „Ел Мансури“, путује се два и по сата. Пут до тамо је такође срећен и њиме се кроз срце земље избија до Средоземног мора. Наши мировњаци израчунали су да је на том путу постављено чак 80 лежећих полицајаца.

У бази 1-26 „Ел Мансури“ ангажован је вод за заштитну снагу састављен од припадника Четврте бригаде КоВ, којим командује капетан Ивица Бараћ. Они су у саставу снага италијанског батаљона. Са те позиције 33 српска мировњака обавља задатке непрекидног обезбеђења базе, људства и средстава која се налазе у њој. Према речима капетана Бараћа, ангажовани су на главној капији и баве се контролом уласка возила, лица, обезбеђењем људства приликом пружања медицинске помоћи, те свакодневним осматрањем на осматрачницама, уочавањем и извештавањем било чега што је сумњиво. Они су први који могу да осмотре било какве претње, ризике и све сумњиве активности које су упућене према бази. Обезбеђење дају 24 часа, с тим што се осматрачи смењују свака четири сата.

Задатак тих наших српских мировњака је тежак и често монотон јер шест месеци раде исти посао. Летос су под врелим и неумољивим сунцем Медитерана, под високим температурама и изузетно високој влажности ваздуха носили панцире тешке око 20 килограма, шлем и борбену опрему и своје задатке обављали са изузетном посвећеношћу.

Старији водник Бобан Стојиљковић, командир је 5. одељења у воду за заштиту снага, а у мисији је командир на главној капији, каже да је пре него што је дошао у UNIFIL разговарао с колегама који су били овде у претходним ротацијама, те да су му сви рекли како су итали-

јански војници и цео контингент расположени за сарадњу са Србима. У то се и уверио по доласку и одушевио се начином на који су их примили и како раде и сарађују са нашим војницима.

– Изузетно су добри за рад и сарадњу – и у послу и у слободном времену. Спортски су настројени и у било ком моменту су орни за спорт, разоноду, за причу ван посла, за кафу и остало. Само похвале за њих – каже Стојиљковић.

Дружења након обављеног посла су најбоља разонода у тој бази која је уз саму обалу. Море се види, али га од њега дели дуга метална ограда и бодљикава жица. У том месту летос је било изразито топло. Кад су дошли у „Ел Мансури“ температура је била између 35 и 40 степени, неких дана чак и виша, тако да су у почетку имали доста проблема да се на њу привикну.

– Некад су јутра била готово неиздржива, али ми смо војници и морали смо да се адаптирамо, јер радимо тај посао. После месец дана све је постало нормално. Свака соба и сваки део који користимо су климатизовани. Сада је мало боље јер није толико спарно као што је било – прича старији водник Стојиљковић.

Искуства из Либана значе им пуно, како каже старији водник Стојиљковић, а то потврђује и разводник Славољуб Недељковић (возач у 4. одељењу вода за заштиту снага), јер су имали прилику да упознају разне системе рада, који су доста слични нашем, али има и разлика. Свима је учешће у мисији велики изазов, јер за то треба и воље и храбрости – шест месеци је дуг период да неко од-

*Старији водник Бобан Стојиљковић,
капетан Ивица Бараћ и десетар
Данило Стојановић*

лучи да буде ван своје породице. То је психолошка игра у ограђеном простору. Потребно је да прође 15–20 дана да се човек помири са собом и утврди да ли је спреман и може ли да издржи свих шест месеци. Поред тога, они су се одrekli бројних задовољстава, породичне сигурности и среће, ради промовисања вредности наше војске и земље у интернационалном окружењу. И у томе су, како видимо, успели.

Капетан Бараћ каже да је посао који раде тежак и да су се зато потрудили да га олакшају и да део атмосфере из Србије пренесу тамо – израдили су летњиковац.

– Хтели смо да направимо себи кутак где ћемо се дружити и једни другима помагати у тешким ситуацијама, попити кафу, играти пикадо – објашњава капетан Бараћ и истиче да су на идеју да то направе дошли пре доласка у Либан, а реализовали су је другог месеца боравка у „Ел Мансури“.

Сви кажу да им недостаје породица, са којом сада срећом могу често да се чују јер је обезбеђен бесплатни интернет (некад су месечно плаћали око 40 евра). На храну су се брзо навикли, али им највише недостаје слани доручак.

Капетан Жарко Грандић

– Наш војник је навикао на тешке ситуације. Овде је тешко, али није нешто на шта се не може навикнути. Највеће оптерећење је недостатак породице и немогућност да својима помогнеш – истакао је потпуковник Добрић, који је са нама дошао у „Ел Мансуру“ и додао:

– Наши војници су урадили велики посао у мисији, и можемо да кажемо да су успешни. Не само што су се пред Италијанима показали као професионалци, него су

направили и овај диван летњиковац својим рукама и залагањем и донекле сопственим новчаним средствима. Тако су обогатили ову базу и омогућили да наредни контингент ради у много бољим условима.

Хвале о српским војницима има и пуковник Енрико Роса, командант италијанске јединице у „Ел Мансури“. Он је истакао да је сарадња са српским мировњацима веома добра и у обављању дужности и у обичном животу.

– Не кажем то јер сам командант трупа овде, већ јер је то истина. Ми добро радимо посао и у будућности бих волео да у „Ел Мансури“ радимо заједно. Можда ће ваш контингент бити и бројнији.

По обиласку базе 1-26 посетили смо и Команду мисије UNIFIL у Накури, кроз коју нас је провео капетан Жарко Грандић, штабни официри у тој команди. Поред њега у Команди је као штабни официр ангажован и мајор Богдан Кривокућа, на пословима осматрања активности ваздухопловних снага које су активне у ваздушном простору изнад територије Либана. Он ради стручне анализе за потребе званичника операције UNIFIL на дневном, седмичном, месечном и годишњем нивоу.

Старији водник прве класе Дарко Илић, заменик командира одељења, десетар Милош Додић, осматрач, добили су принове – синове. Дарко је добио Игњата, који се родио 5. октобра, а Милош Илију, рођеног на Светог Илију.

Принове су прославили на бази, по српским обичајима, уз торту и сузе среће.

Старији водник прве класе Дарко Илић

Десетар Милош Додић

За разлику од мајора Кривокуће, чији је посао канцеларијски, капетан Грандић је у транспортној секцији и готово је увек на точковима – његов задатак је да врши детаљну инспекцију, контролу возила свих контингената. Када то не ради, контактира све транспортне официре у зони операције, а наш официр за мото-транспорт је Боро Вукотић. Грандић објашњава да та комуникација не значи само припреме за инспекцију, него и пружање помоћи при одржавању возила кад год неки контингент има проблем. У Накури су и две радионице – једна је за лаки ремонт, друга за теже оправке. Уколико неко има проблем, возила може да оправи у Команди Мисије и у радионица на француској позиција 9-10.

Транспортна секција има и диспечерску службу, одељење које се бави осигурањем, таблицама, а и возни парк – сваки контингент има право у случају доласка делегације, као што је наша, да тражи возила за превоз. Капетан Грандић каже да постоји процедура по којој се возило узима и како се враћа.

– Мој посао није тежак, али мора да га ради онај ко уме да комуницира са људима. Пар реч на језицима свих мировњака који раде у Команди лако се научи. Њима значи пуно, а нама отвара врата успешније сарадње – каже капетан Грандић. ■

ЦИВИЛНО-ВОЈНА САРАДЊА

Осим задатака патролирања поред Плаве линије, које остварују заједно са Либанским оружаним снагама, посебно се води рачуна и о цивилно-војној сарадњи са локалним становништвом и влашћу. И управо су најимпресивнији утисци с терена, из патрола, током којих смо видели како локално становништво поздравља наше *џлаве шлемове* и како се радују кад их виде. Разлог је вероватно тај што мештани села Ебел Саки, Блате, Маржајун раде на базама и што су са нашим мировњацима успоставили добар контакт – они их радо дочекују са кафом, соком, па се на гостопримство узвраћа срдачношћу.

Сећамо се речи потпуковника Добрића по доласку да је однос српских мировњака према локалном становништву крајње пажљив и да се уважавају све њихове специфично-

сти, обичаји и религији, с обзиром на то да се налазе у окружењу које обилује различитим религијама. То потврђује и капетан Жарко Јовановић, који је на дужности референта за цивилно-војне односе у Команди шпанског батаљона:

– У зони операцији наше пешадијске чете имамо изузетно развијене односе са свим представницима локалне власти и наилазимо на топао пријем код становништва, што можете видети и при доласку у продавницу и при проласку кроз град. Видите људи који хоће да се јаве, да нас поздраве кад виде српску тробојку, а то је резултат наше сарадње и уопште допринос српских припадника у операцији UNIFIL.

Поред пројеката које финансирају UNIFIL и земље контрибутори, како каже Јовановић, реализују се и они у које се не улаже много новца већ љубави и труда, као што је реновирање свлачионице стадиона у месту Клеја, а које крече и сређују војници старијег водника прве класе Марјана Петровића.

Посетили смо Клеју, градић који је удаљена пет километара од базе 7-2, а око три од 9-66, и у зони одговорности је српске чете. Општина Клеја планира у будућности да реновира цео стадион и да га активира за младе људе и њихове спортске клубове. Сада је још у запушеном стању.

Заменица градоначелника Клеје Ронит Дахер, по професији новинарка, изразила је своју дубоку захвалност за помоћ коју пружају српски војници.

– Као што видите, они крече зидове и сада су просторије светле. Ми им заиста захваљујемо јер дневно проводе многе сате овде. Видите да они нису професионалци, али осећате да раде тај посао са љубављу. Све ове активности координира шпански батаљон, али људи Клеје су веома захвални Србима.

Ронит је недавно била и у Србији и каже је тамо упознала дивне људе, као и да смо слични у многим стварима и схватању живота.

– У вашој земљи нисам се осећала као странац јер су људи такви да чине све да будете један од њих – рекла је.

Пошћуковници Ромеро и Добрић са Ронић Дахер

СВЕ ДОКТОРКИНЕ МИСИЈЕ

Поручник др Данијела Ђокић је командир одељења вода за здравствену заштиту у 49. логистичком батаљону Четврте бригаде КоВ. У Војсци је од 2012. године. Почела је да ради на Бази „Југ“, а сада је једна од седам лекара у амбуланти у Врању. За мисију се определила из више разлога – желела је да види да ли може да ради свој посао и у свету, да упозна други народ, њихове обичаје, религије и, како каже, за њу је

ова мисија велико искуство и као лекара и као официра и као човека. Поред очувања здравља припадника пешадијске чете и свих припадника Војске Србије, медицинске асистенције и курсева које држи, игра у КУД „Шајкача“ и воли да уређује базу и сади цвеће. Каже да јој треба сат времена да залије све што је посадила, а ко дође на Базу „Дрина“, то одмах и види.

Културно-уметничко друштво „Шајкача“ оформили су припадници српске пешадијске чете по доласку у Либан. Четири девојке и пет младића предводи заставник Срђан Стошић, командир 3. одељења 1. вода. Девојке су са собом из земље понеле народне ношње, а момци играју у униформи са српском шајкачом на глави. Од формирања друштва учествовали су на више промоција – једна је била прослава Видовдана, па Церске битке, наступали су и на обележавању Дана палих војника Либана, на завршетку мисије индијског батаљона и представљали Србију – ношњу и народне игре – у оквиру дружења свих земаља ученица мисије.

У оквиру цивилно-војне сарадње од великог значаја су, према речима капетана Јовановића, медицинске асистенције, које шпански батаљон пружа са два медицинска тима – салвадорским и српским. Српски предводи поручник др Данијела Ђокић. Поред очувања здравља припадника пешадијске чете и свих припадника Војске Србије који су у мировној мисији у Либану, она са својим медицинским тимом у медицинским асистенцијама посећује 12 места. На терену пружају услуге локалном становништву, проверавају њихово здравствено стање, дају савете, лекове и друга потребна средства. Обилазак траје четири сата – од 10 до 14.00 часова.

Капетан Жарко Јовановић и полицајац Омер из Ебел Сакија

Становнице Ебел Сакија прате курс прве помоћи

Поручник др Ђокић каже да су те медицинске асистенције важне јер тамо становници немају здравствено осигурање и морају да плаћају све – лекове, прегледе и болнице. Лекове за акутне болести, против повишене температуре и посебно сирупе за децу добијају од шпанског контингента, а за остало пишу рецепте.

– И они се разболевају од сличних болести као ми. Преовлађују хроничне болести, повишен притисак, шећерна болест, а у местима где има много сиријских избеглица акутне су респираторне, кожне и цревне болести – каже докторка.

Такође, она је ангажована и на неколико курсева, који се ове године први пут одржавају у UNIFIL-у. На курсу за жене, који траје две недеље, а до сада је одржан у Клеји, Маржајуну, Кијаму, Ебел Сакију, докторка један дан држи курс прве помоћи, а два дана плетења и штрикања.

– Веома ми је драго што могу овде да покажем своје знање и обучим што више људи у пружању прве помоћи и још ми је драже што су нас изузетно прихватили људи свих вероисповести, што нас цене кад им дођемо у посету, што учествују у свим нашим активностима и хтели би да нас виде опет.

Поред тога, како смо сазнали, UNIFIL организује и друге активности, као што су спортска такмичења, такмичења у сликању и цртању и разним играма за децу. Такође, припадници нашег контингента више пута су током лета обезбеђивали наткривање откривених површина маскирним мрежама, постављали шаторе, ради подршке неким цивилно-војним активностима. ■

Реновирање стадиона у Клеји

ЛОГИСТИКА

Н иједна јединица не може без логистике. Капетан Станиша Бркић је командир вода за подршку у пешадијској чети 4. бригаде КоВ UNIFIL-8. У саставу његовог вода су медицински тим, одељење за одржавање и један руковац. Јединица је размештена на две локације – на 9-66, где је већина чете, и на 7-2, где се налази одељење за одржавање у радионици за техничко одржавање. У делу вода који је на позицији 7-2 ради шесторо људи – командир одељења за одржавање са мајсторима, механичарима, електричарима и механичарем за хемијске изворе струје. На позицији 9-66 је медицински тим и остатак вода за подршку, који служи за снабдевање, односно за опште логистичке потребе чете.

Капетан Бркић каже да су основни задаци вода за подршку одржавање моторних возила – борбених и неборбених – из састава пешадијске чете, односно комплетног српског контингента који се налази у Либану. Тежиште је на њиховој поправци и изради техничких прегледа.

– Рад у радионици за одржавање одвија се плански, организовано. Имамо план израде техничких прегледа, који се свакодневно ажурира, а сва моторна возила која се покваре долазе у радионицу самоходно или их довозе возила. До сада су сва возила која су дошла код нас поправљена и враћена у јединицу. Стручност наших мајстора је на високом нивоу, тако да за сада није било те-

Потпуковник
Мамфало Пералон Гонзалес

Капетан Станиша Бркић

жих кварова које нисмо могли да отклонимо.

Једини изазови који је командир вода за подршку истакао јесу кварови на моторним возилима. Неке делове набављају тамо, а друге из Србије. Иако у саставу пешадијске чете сада има довољно возила (која задовољавају потребе три вода – два на позицији 9-66 и једног на 7-2) – набавка резервних делова ће, према његовим речима, бити још већи изазов у будућности јер та средства нису новије производње, а повећава се и број кварова због свакодневне употребе по прилично лошем терену.

Припадници вода за подршку стално су у контакту са ULOG-ом – шпанским логистичким батаљоном – и та сарадња је обострано корисна. Наши логистичари користе део шпанске радионице за лако одржавање

и са њима непосредно раде један официр и четири подофицира. Иако је радионица допремљена из Србије, кад им нешто затреба од алата, могу да позајме неке специјализоване алате. И обрнуто, када шпанским мајсторима треба стручна помоћ, наши мајстори им помажу, јер су, како кажу, сви на истом задатку и имају исти циљ – да возила буду исправна и да логистика функционише.

Српски мајстори су на цени и као стручњаци и као људи и врло брзо су се зближили са шпанским мајсторима механичарима. Иако Шпанци не знају ни реч енглеског ни српског, а наши ни реч шпанског и енглеског, споразумевају се рукама, некад мимиком, гестовима, и језик није препрека да се уз рад и насмеју, да другују и заједно проводе дане. Мајстори су помешани и у објекту где станују, па се и друже у слободно време.

– Кад ми обележавамо битне датуме из наше историје, на пример Видовдан, позивамо наше колеге Шпанце и они долазе. Такође, ми се одазивамо на позив за обележавање њиховог дана јединице – истиче капетан Станиша Бркић.

О српским мајсторима похвално је говорио и потпуковник Мамфало Пералон Гонзалес, командант логистичког батаљона, коме је ово шеста мисија. Он издваја професионалност и посвећеност задацима српских механичара и наглашава да се врло лако споразумеју кад треба да обаве неки задатак.

– Иако не говоримо истим језиком, ми разумемо једни друге. Радимо по истим процедурама и војно понашање је заједничко свима. Заједно чинимо целину, а углавном је реч о нама познатим редовним задацима одржавања. ■

Трг у Клеји

Недеља је углавном дан када наши мировњаци посећују цркве и одлазе на литургије. Они са Базе „Дрина“ иду у манастир и цркву Архангела Михаила у оближњи градић Дермимас, а они из „Мигел де Сервантеса“ у православну цркву Светог Ђорђа у Ебел Сакију. Православна црква је на југу Либана веома јака и окупља велики број верника. Међутим, обилазећи цркве у том крају са капетаном Жарком Јовановићем, задуженим за цивилно-војну сарадњу у шпанском батаљону, открили смо да су врата тих богомоља радним даном затворена, ако се посета не најави. Поред тога, у цркви је немогуће купити свећу, икону или дрвени крст. Свеће, углавном парафинске, купују се по продавницама, а воштаних ни нема. Припадници нашег контингента у више наврата набављали су воштане свеће из Србије и доносили их недељом у цркве да их верници пале.

Икона Свети Ђорђе у Ебел Сакију

Свети Ђорђе из Абу Камхе

Иначе, када је реч о црквама, наш утисак је да је ово дефинитивно земља Светог Ђорђа, јер је њему посвећено више богомоља. Ми смо посетили цркву у Ебел Сакију и стару католичку у Клеји. На централном тргу у Клеји подигнут је и споменик том свецу.

Ипак, на најзанимљивије место одвезао нас је наш возач заставник Драган Антић, а по-

Црква Светог Ђорђа у Ебел Сакију

Абу Камха – отисци стопа Светог Ђорђа у камену

казао нам је мајор Жељко Бабић – у Абу Камху. Предела до тамо су другачији од осталих у јужном Либану – питомији, пошумљенији, а земљиште је плодније. Одатле се већ улази у долину Бека и јасно се виде обронци планине Харамон, преко које иде граница са Сиријом, а источно са Израелом.

У Абу Камхи је Црква Светог Ђорђа из 18. века, а нешто ниже од ње, када се спустите стрмим степеницама, налазе се у камену отисци стопа Светог Ђорђа и копита његовог коња. Цркву су нам отвориле госпође Рима и Јола, власнице радње сувенира „Источна Андалузија“ у Ебел Сакију, код којих наши мировњаци често свраћају да купе поклоне за фамилију, а оне их угосте кафом и колачима.

Госпођа Рима испричала нам је да се ту у 18. веку десило чудо – кад су људи спавали ноћу, чули су галоп коња, а наредног дана видели су у камену отиске стопе и копита. Знали су да је то Свети Ђорђе јер је он из тих крајева и зато су у спомен на тај дан и саградили цркву и посветили је том свецу. ■

СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

Оно по чему се српски војници препознају у UNIFIL-у, поред професионализма у раду, јесу спорт и дружења. О томе сведочи 11 пехара и 14 медаља са локалних такмичења и освојено прво место на турниру у великом фудбалу на нивоу UNIFIL-а, што представља огроман успех за српски контингент. Наши припадници воле у шали да кажу да је екипа која долази из државе која има око седам милиона становника победила на такмичењу где су остале екипе долазиле из земаља које броје преко милијарду људи. Тај изузетан спортских дух истичу генерал Алфред Перез Мартинез и потпуковник Ромеро. Срби имају и шаховског шампион у Сектору „Исток“. То је капетан Небојша Мицић, командир 1. вода.

Тајни спортски адут српског контингента и рецепт за успех су спортски дух, посвећеност и „никад предаја, већ борба до краја“. Зато су и успешни.

Капетан Бојан Пелемиш, референт за извиђање, који се као припадник 63. падобранског батаљона Специјалне бригаде нашао међу пешадинцима Четврте бригаде Ков је својим колегама помогао да овладају дисциплинама које су за војнике у конвенционалним јединицама војске биле недоступне – на пример у крос фит такмичењима. Водио је

екипу пешадијске чете у веома захтевном падобранском вишебоју „Падобрански изазов“, где је требало превалити веома тешку стазу дугу 9,5 km са 13 разних врста препрека – од пењања уз пешчане дине, вучења возила, пузања, ношења рањеника... Момци капетана Дејана Крунића доминирали су Олимпијским играма UNIFIL-а у Тиру у дисциплини „повлачење камиона на 50 метара“, иако нису знали првила. Некад су побеђивали, како кажу, из ината.

Спортска такмичења у бази 7-2 одржавају се увек петком и наши момци радо учествују на њима. У поподневним сатима најчешће играју одбојку или иду у теретану, а неки су се опробали и у падел тенису. Многи су трчањем подигли своју физичку кондицију, а неки смршали и 12 килограма.

Припаднике српског контингента позивају, осим на војне, и на турнире у зони операције UNIFIL које организују цивили. Ми можемо додати да су, иако се не такмиче, медаље заслужила и двојица наших возача, који преваљују на хиљаде километара по Либану – заставник прве класе Славиша Лепир и заставник Драган Антић.

Кад наши мировњаци не раде и не баве се спортом, онда се друже. Капетан Предраг Арсић, који ради у Команди батаљона, одлично свира гитару и с времена на време зна да увесели друштво.

На бази 9-66 за добро расположење су задужени десетари: гитариста Душан Радојковић, клавијатуриста Душан Павловић и вокал Славиша Симоновић.

Речи за крај

Иза наше плаве чете остаће направљени летњиковци, али и фонтане на базама 7-2 и 9-66 са обележјима Четврте бригаде Ков. Свој утицај на њих оставиће и Либан и мисија UNIFIL јер ће, како је рекао потпуковник Добрић, постати бољи људи, бољи војници, подофицири, официри. Они су свој задатак извршили – као мировњаци дванаесте ротације били су достојанствени представници наше војске, а као људи амбасадори Србије у свету.

И док после четвородневне посете последњи пут пролазимо сликовитим либанским пределима на путу ка аеродрому у Бејруту, знамо да ће ову ротацију наших мировњака крајем новембра, сменити друга, а њу за шест месеци трећа... Ипак, запитали смо се да ли је Либан, северни наставак Свете земље, окренут извеснијем сутра, а мисија UNIFIL успешна.

– Мислим да ми побеђујемо из дана у дан и обезбеђујемо мир за нову генерацију, која расте и мирољубивом окружењу. Градимо основе за стабилну и мирољубиву земљу. Ситуација се много мења и крајолик се мења, много земље се обрађује, граде се нове куће, инфраструктура. Видан је економски пораст, а то ће допринети миру. Са те тачке мисија је успешна, јер смо ми гарант стабилности у Либану – речи су за крај приче о плавој чети бригадног генерала Алфреда Переза Мартинеза. ■